

Δεν πολεμάμε για τους υδρογάνανθρακες τους – καμία σκέψη για γεωτρήσεις στο Αιγαίο!

Όξυνση του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού

Του Χρήστου Κατόπη

Οι τουρκικές γεωτρήσεις στο Αιγαίο

Με την πρόσφατη εμφάνιση του τουρκικού γεωτρητικού Fatih στα δυτικά της Κύπρου, ο ελληνο-τουρκικός ανταγωνισμός στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο κλιμακώνεται. Η σύγκληση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥΣΕΑ) στις 16/6/2019, οι δηλώσεις της ελληνικής, κυπριακής, τουρκικής αλλά και γαλλικής κυβέρνησης, η συζήτηση στις Βρυξέλλες για επιβολή οικονομικών κυρώσεων στην Τουρκία από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μόνο μερικά επεισόδια από τη «σειρά» που παίζεται τα τελευταία χρόνια στην ευρύτερη περιοχή.

Τα αστικά ΜΜΕ, η ελληνική και ελληνοκυπριακή αστική τάξη, μέχρι και τμήμα της ελληνικής αριστεράς, με αφορμή την ύπαρξη τουρκικών γεωτρητικών στην υπό διεκδίκηση ΑΟΖ, κάνουν λόγο για «τουρκική επιθετικότητα» στην οποία η Ελλάδα οφείλει να «αμυνθεί». Είναι όμως έτσι; Τα γεγονότα των τελευταίων ετών, και ιδιαίτερα των τελευταίων μηνών, μάλλον διαψεύδουν αυτό τον ισχυρισμό.

Η Ελλάδα ως «στρατηγικός σύμμαχος» των ΗΠΑ

Τα τελευταία χρόνια, με τον ρόλο που έπαιξε η Ελλάδα σε συνθήκες όπως την υπογραφή της Συμφωνίας Ελλάδας – ΕΕ – Τουρκίας που ορίζει την πλεύση φρεγατών του ΝΑΤΟ στο Αιγαίο,

τη συμφωνία για την ένταξη της Βόρειας Μακεδονίας στο NATO, με τις διακηρύξεις για νέες βάσεις του NATO στην Ελλάδα από την πρώην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και τις κοινές πολεμικές ασκήσεις με το Ισραήλ, καθίσταται σαφές ότι ο «στρατηγικός σύμμαχος» των ΗΠΑ και των μεγάλων δυνάμεων της ΕΕ στην Ανατολική Μεσόγειο δεν είναι πλέον η Τουρκία, αλλά η Ελλάδα.

Η υπογραφή για τον αγωγό EastMed (για την εξαγωγή του φυσικού αερίου στην Ευρώπη μέσω Ελλάδας) τον περασμένο Μάρτιο, από την τριμερή Ελλάδα – Κύπρου – Ισραήλ παρουσία των ΗΠΑ, ενισχύει περαιτέρω τον άξονα Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ – Αιγύπτου. Το συγκεκριμένο έργο, σε συνδυασμό με τις συζητήσεις για τον ελληνο-βουλγαρικό αγωγό IGB, και τον αγωγό TAP, πρακτικά αποκλείουν την Τουρκία από το παιχνίδι του δρόμου της ενέργειας από την Ανατολή στη Δύση. Πρόκειται για «παιχνίδι» με οικονομικό αντικείμενο δισεκατομμυρίων δολαρίων για όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές.

Σε συνδυασμό με κινήσεις όπως η συμφωνία του Μαΐου για ελλιμενισμό γαλλικών πολεμικών πλοίων σε κυπριακές βάσεις, είναι εμφανές ότι η Τουρκία στριμώχνεται οικονομικά και στρατιωτικά, κάτι που τονίζουν με κάθε τρόπο τα αστικά ΜΜΕ, στελέχη της πρώην κυβέρνησης καθώς και εξέχοντες πολιτικοί εκπρόσωποι της ελληνικής αστικής τάξης και των συμμάχων της. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και ο «αγώνας δρόμου» για την εξόρυξη των υδρογονανθράκων στο Αιγαίο.

Ο «αγώνας δρόμου» για τις εξορύξεις

Η ελληνική κυβέρνηση μαζί με τους βασικούς συμμάχους της Κύπρο – Αίγυπτο – Ισραήλ, Γαλλία και ΗΠΑ, «οριοθετούν στην πράξη» την υπό διεκδίκηση ΑΟΖ, υπογράφοντας «μονομερώς» συνθήκες για την ενέργεια (βλ. EastMed) και κάνοντας αισθητή τη στρατιωτική τους παρουσία δίπλα στις διεκδικούμενες περιοχές του Αιγαίου.

Η Τουρκία, αμφισβητεί στην πράξη την παραπάνω «οριοθέτηση» τοποθετώντας γεωτρητικά και στρατιωτικά πλοία στις

διεκδικούμενες αυτές περιοχές.

Η κατάσταση στο Αιγαίο είναι έκρυθμη, ιδιαίτερα από τη στιγμή που διακυβεύονται τα κέρδη πολυεθνικών μεγαθηρίων όπως η ExxonMobil, από την μία, και αποκλείεται η Τουρκία από την οικονομική εκμετάλλευση των ενεργειακών πόρων στο Αιγαίο, από την άλλη,.

Ενέργειες όπως η αγορά των ρωσικών S-400 από τη Τουρκία, η συζήτηση για την επιβολή κυρώσεων στην Τουρκία για την έναρξη των γεωτρήσεων (που περιλαμβάνουν έως και αποκλεισμό της Τουρκίας από όλους τους «υψηλούς διαλόγους» και μέχρι και τη στιγμή που γράφονται αυτές οι δραχμές δεν έχει λήξει) το υπογραμμίζουν. Σύμφωνα με την τουρκική Navtex οι γεωτρήσεις θα έχουν αρχίσει μέχρι αρχές Σεπτεμβρίου, παρά τις σαφείς δηλώσεις της Γαλλίας, της Αιγύπτου και του State Department για «παράνομες γεωτρήσεις που πρέπει να σταματήσουν».

Είναι σαφές ότι οι εξελίξεις, από στιγμή σε στιγμή, μπορεί να γίνουν «θερμές».

Η στάση της Αριστεράς

Σε αυτό το φόντο, η στάση της Αριστεράς πρέπει να είναι ξεκάθαρη:

α) Ενάντια στην εξόρυξη υδρογονανθράκων: Τα δισεκατομμύρια της εκμετάλλευσης των ενεργειακών κοιτασμάτων του Αιγαίου θα πάνε αποκλειστικά σε εταιρείες και όχι στον κόσμο της εργασίας. Το κέρδος για τους καπιταλιστές δεν σημαίνει κέρδος για τον φτωχό κόσμο, όπως δείχνει το γεγονός ότι η λιτότητα στην Ελλάδα συνεχίζεται παρά την αύξηση κερδών των μεγάλων ελληνικών εταιρειών. Εξάλλου, οι μοναρχίες του Κόλπου αποτελούν εύγλωττα παραδείγματα για το γεγονός ότι υπό την κυριαρχία μιας βουλιμικής αστικής τάξης τα πετροδολάρια μπορούν κάλλιστα να συνδυάζονται με ακραία φτώχεια και καταπίεση. Ταυτόχρονα, η ύπαρξη και μόνο γεωτρήσεων στο Αιγαίο εγκυμονεί κινδύνους που θα μπορούσαν να σημάνουν περιβαλλοντική καταστροφή ασύλληπτης

έκτασης στο Αιγαίο.

β) Ενάντια στον πόλεμο και σε όλους τους ιμπεριαλισμούς: Η Ελλάδα σε καμία περίπτωση δεν είναι «αμυνόμενη». Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι η νέα κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας συνεχίζει τους υψηλούς τόνους της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ. Το αφήγημα περί «υπεράσπισης της πατρίδας» σε περίπτωση επίθεσης της Τουρκίας είναι παραπλανητικό, μιας και στην πραγματικότητα, αφενός η Ελλάδα αυτή τη στιγμή στο Αιγαίο είναι ο «ισχυρός παίκτης» έχοντας τη στήριξη των ΗΠΑ, του Ισραήλ και της Γαλλίας, αφετέρου, η Ελλάδα αυτή τη στιγμή δεν είναι σε «θέση αμυνας» αλλά δείχνει τα «δόντια της» ξοδεύοντας το μεγαλύτερο μέρος του ΑΕΠ από κάθε μέλος του ΝΑΤΟ για εξοπλισμούς και ενισχύοντας τη στρατιωτική της παρουσία στο Αιγαίο. Ο αντιιμπεριαλισμός που αναφέρεται αποκλειστικά στην «τουρκική επιθετικότητα» είναι παραπλανητικός, αφού αποκρύβοντας την ελληνική επιθετικότητα (και ταυτόχρονα για την επιθετικότητα συμμάχων όπως η ΗΠΑ και η Γαλλία) δεν αποκλείει τον κίνδυνο πολέμου.

γ) Ενάντια στην δική της αστική τάξη: Βασικό καθήκον της εργατικής τάξης κάθε χώρας είναι να εναντιώνεται στην εθνική της αστική τάξη μιας και μόνο αυτή μπορεί να την ανατρέψει. Δεν γίνεται στο όνομα του «τουρκικού κινδύνου», η Αριστερά να ακολουθεί πολιτική υιοθέτησης των συμφερόντων και της ελληνικής αστικής τάξης, υποστηρίζοντας ουσιαστικά την αύξηση των κερδών της αλλά και τους γεωπολιτικούς της τυχοδιωκτισμούς που μπορεί να φέρουν θερμά επεισόδια ή και πόλεμο.

δ) Αλληλεγγύη στην εργατική τάξη κάθε χώρας: Προτάσεις από εθνικιστικές φωνές όπως η «μονομερής κήρυξη» της ΑΟΖ ή η επέκταση των χωρικών υδάτων σε 12 μίλια, που επέσπεψαν πρόσφατα στον δημόσιο διάλογο, εκτός από αστήρικτες (το «Δίκαιο της θάλασσας» και οι διεθνείς συμβάσεις στην πραγματικότητα δεν τις στηρίζουν, μιας και αν συνέβαινε αυτό, οι θιασώτες των απόψεων αυτών θα είχαν ζητήσει προ πολλού καταφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης) μπορούν να καταλήξουν να είναι επιζήμιες για την ελληνική εργατική τάξη

και ταυτόχρονα για την εργατική τάξη της Τουρκίας. Η ανακήρυξη των ΑΟΖ με τον τρόπο που υποστηρίζεται από τις πιο θερμοκέφαλες φωνές της ελληνικής και ελληνοκυπριακής δεξιάς, σημαίνει ουσιαστικά πλήρη αποκλεισμό της Τουρκίας από κάθε οικονομική εκμετάλλευση των υποθαλάσσιων πόρων, μέχρι και δραστικό περιορισμό της πλεύσης τουρκικών αλιευτικών στο Αιγαίο.

Το επόμενο διάστημα η Αριστερά πρέπει να πάρει πραγματικές μαζικές, ενωτικές πρωτοβουλίες ενάντια στον πόλεμο, δηλώνοντας ξεκάθαρα ότι **«δεν πολεμάμε για τα πετρέλαιά τους – καμία σκέψη για εξόρυξη υδρογονανθράκων στο Αιγαίο!»**.